

БЪЛГАРСКИ ВЕСТИ

BOLGÁR HÍREK 05 · 2020

ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В УНГАРИЯ

WWW.BOLGAROK.HU

A MAGYARORSZÁGI BOLGÁROK KÉTNYELVŰ HAVILAPJA

За коронавируса · A koronavírusról · **Нова рубрика: Лично време** · Új rovat: Énidő

100 години Българо-унгарски дипломатически отношения · 100 éves bolgár-magyar diplomáciai kapcsolatok

КРАТКИ РАЗМИСЛИ ЗА КОРОНАВИРУСА ...

Скъпи читатели!

В момента преживяваме извънредна ситуация. Воюваме с невидим враг. Неочаквано в света се появи непознат вирус, който заплашва живота – най-вече на нашите възрастни и болни близки, т.е. на най-уязвимите хора. Изправени сме пред епидемия, която ще достигне до всеки от нас. Богат, беден, млад, възрастен, обикновен гражданин или известна личност. Вирусът не побира.

Всички сме напрегнати. Хората се уединиха в домовете си, държавите затвориха границите и обявиха извънредно положение. На много места рафтовете на магазините са празни, подобно на пейките в храмовете. За кратко време хиляди хора останаха без работа и все още не може да се предвиди кога отново ще се върнем към стария си начин на живот.

И все пак, има надежда ... само трябва да я забележим. Борейки се със самотата, хората организираха концерти по терасите и с аплодисменти изразиха благодарността си към онези, които всеки ден се грижат за здравето, сигурността и прехраната им, излагайки на риск собствения си живот.

Да използваме тези трудни моменти, за да осъзнаем кои са важните неща в живота ни. Да се научим да ценим онова, което досега ни се струваше като съвсем естествено. И когато отново гойде времето за срещи и прегръдки, да оценим силата им. Да осъзнаем колко е хубаво, че имаме някого до себе си. Защото само заедно ще успеем да се преборим с епидемията.

Заедно ще се справим!

ВИОЛЕТ ДОЦИ
ГЛАВЕН РЕДАКТОР
БУДАПЕЩА, 2 МАЙ 2020 Г.

A KORONA- VÍRUS MARGÓJÁRA ...

Kedves Olvasók!

Rendkívüli időket élünk. Háborúban állunk egy láthatatlan ellenséggel. Egy olyan számkra ismeretlen vírus ütötte fel a fejét a világban, ami az idős, beteg szeretteinkre, vagyis a legkiszolgáltatottabbakra a legveszélyesebb. Egy olyan járvánnyal állunk szemben, ami mindenkit elér. Gazdagot, szegényt, fiatal, időst, civilt és híres embert. Nem kivételez senkivel sem.

Mindenki feszült. Az emberek bezárkóztak az otthonaikba, a határokat lezárták, az országok szükségállapotot hirdettek. Az üzletek polcai néhol üresek, akárcsak a templomok padsorai. Egyik napról a másikra több ezren váltak munkanélkülivé és még messze nem lehet megjósolni, hogy mikor tér vissza az élet a régi kerékvágásba.

Mégis van remény... csak észre kell vennünk.

A magánnyal harcolva az emberek a teraszokon rendeznek koncerteket és tapssal fejezik ki hálájukat azok iránt, akik nap, mint nap az egészségünkért, a biztonságunkért és az ellátásunkért dolgoznak, miközben ezzel a saját és szeretteik életét is kockáztatják.

Használjuk fel ezeket a nehéz pillanatokot, hogy ráébredjünk arra, ami igazán fontos. Tanuljunk meg értékelni azt, ami eddig természetes volt. Na pedig eljön a pillanat, értékeljük át a találkozás és az ölelés erejét. Tudatosítsuk magunkban, hogy ott vagyunk egymásnak. Mert csak együtt tudunk felülkerekedni a járványon.

Együtt sikerülni fog!

DÓCZI VIOLETT
FŐSZERKESZTŐ
BUDAPEST, 2020.05.02.

Д-Р ДАНЧО МУСЕВ: ЗДРАВЕТО И ЗАПАЗВАНЕТО НА РАБОТНИТЕ МЕСТА СА НАЙ-ВАЖНИ

На 12 март правителството на Унгария обяви извънредно положение на територията на цялата страна, заради пандемията, причинена от коронавируса. Българското републиканско самоуправление също предприе необходимите предпазни мерки. По този повод публикуваме отвореното писмо на председателя на БРС г-р Данчо Мусев.

Уважаеми сънародници!

Скъпи родители, колеги, танцьори, хора на изкуството!

Колкото домове, колкото семейства, толкова различни проблеми възникват във връзка с пандемията, причинена от новия коронавирус. Много хора загубиха работните си места, други пък наред с предизвикателството на home office, се опитват да помогнат на децата си в изпълнението на училищните им задължения. Но това е само едната страна на монетата, от другата страна стоят страхът, отчаянието, притеснението, че някой от близките ни ще се зарази с вируса, както и тревогата от неизвестното бъдеще, заради пандемията.

Българите в Унгария не един път са преминавали през трудни изпитания. След две световни войни и една революция те успяха да се запазят като общност в новата си родина. Дори и в най-трудните моменти те намериха сила, мислейки за бъдещото поколение, да изградят с гарения втория дом на своята общност, Българския културен дом. Техният пример ни дава сили да се справим и с настоящата трудна ситуация: да запазим това, което сме съградили досега и с изправена глава да приемем предизвикателствата на съвремието, като прогължаваме да създаваме ценности.

Във връзка с пандемията COVID-19 и специалистите, и политиците са на едно мнение: наистина сме в опасност, но вместо да се страхуваме, трябва да спазваме забраните и инструкциите, за да предпазим и себе си, и хората наоколо.

На 12 март Самоуправлението основа Оперативен щаб за вземане на решения, свързани с пандемията. Членове на Щаба са: Драгета Белошинов, Андреа Генат, г-р Тамаш Мохачи, Симеон Варга, Иван Караулиев, Алекси Ангонов и г-р Данчо Мусев.

С цел забавяне на разпространението на вируса, на 14 март Оперативният щаб реши да затвори намиращите се под негово управление Българско училище за роден език и Българска гвучична детска градина от 16 март 2020 година.

ДОСЕГА СМЕ ВЗЕЛИ СЛЕДНИТЕ РЕШЕНИЯ:

1. Управляваното от нас училище, подобно на останалите училища в Унгария, **премина на гистанционен (цифтално) обучение**. Преходът беше плавен, тъй като училището и преди използваше тези форми.

2. Беше затворена управляваната от нас детска градина – една от първите, които затвориха врати в страната, - като естествено в случай на нужда се осигурява дежурство (занималня за децата).

3. В сградата на улица „Байза“ забранихме всички събирания и репетиции.

»»

» 4. Институтът Milestone също беше затворен и премина на дистанционно обучение, като и на дистанционен режим на работа home office.

5. Въведохме дежурство за служителите на Самоуправлението. Всеки ден в офиса на улица „Байза“ присъстват двама души, останалите работят от къщи. Порталът на сградата работи от 8 до 16.30.

6. Отменихме всички културни събития, включително планираното за 9 май откриване на обновената сграда на Българския културен дом, празнуването на Гергьовден и на 24 май – Деня на българската култура и на славянската писменост.

Най-важната причина за изброените решения беше запазването на здравето на хората от общността, както и осигуряването на финансова стабилност и на ликвидност, за да може да се запази работното място на всеки служител.

Възникналата ситуация ни засяга не само като Самоуправление със собствени институции, но и посредством Дружеството на българите в Унгария, като икономически орган, занимаващ се с туризъм и хотелиерство. И тук положението е трагично. Хотелът не работи, ресторантът е отворен само няколко часа и почти е останал без приходи. За да се запазят местата на служителите в ресторанта, с председателя на Дружеството, Димитър Танев, взехме следното решение – в продължение на два месеца те ще се грижат за генощната охрана на хотела (тъй като сградата не може да се остави без надзор). Освен това ще им се възлагат и други задачи, свързани с поддръжката на хотела.

Наближава края на ремонта на Българския културен дом. Надявам се, че общността не след дълго ще има възможност да празнува в нашия общ дом. Дотогава се пазете и спазвайте забраните за излизане, опитайте се да прекарате възможно повече стойностно време със своите близки.

Д-Р ДАНЧО МУСЕВ

БЪЛГАРСКО РЕПУБЛИКАНСКО САМОУПРАВЛЕНИЕ
БУДАПЕЩА, 04 МАЙ 2020 Г.

DR. MUSZEV DANCZO: AZ EGÉSZSÉG VÉDELME ÉS A MUNKAHELYEK MEG- MENTÉSE AZ ELSŐ

Március 12-én Magyarország kormánya rendkívüli jogrendet, veszélyhelyzetet hirdetett ki az ország teljes területére a koronavírus járvány miatt. Ezzel egyidejűleg a Bolgár Országos Önkormányzat is meghozta a szükséges intézkedéseket. Dr. Muszev Dancso elnök nyílt levelét közöljük.

Tisztelt Honfitársaim!
Kedves Szülők, Kollégák, Táncosok, Művészek!

Ahány háztartás, ahány család, annyi különféle probléma adódik az új koronavírus okozta járvány miatt. Sokan elvesztették a munkahelyüket, rengetegen pedig a home office kihívásai mellett próbálják még a gyerekekkel is teljesíteni az iskolai kívánalmakat. De mindez csak az érem egyik oldala, a másikon ott van a félelem, a kétségbeesés, önmagunk és a hozzánk közelállók féltése a vírustól, illetve a járvány okozta bizonytalan jövőtől.

A magyarországi bolgárok számtalanszor kiállták az idő próbáját. Két világháború és egy forradalom sem volt elég ahhoz, hogy megszűnjének közösségként létezni új hazájukban. Még a leginszesebb időkben is találtak erőt ahhoz, hogy a jövő generációira gondolva adományokból építsék fel közösségük második otthonát, a Bolgár Művelődési Házat. Az ő példájuk ad erőt ahhoz, hogy helyt álljunk ezekben a nehéz időkben, ápoljuk az eddig teremtett javakat és emelt fővel fogadjuk a jelenkor kihívásait, miközben tovább gyarapítjuk értékeinket.

A COVID-19 járvány kapcsán a szakemberek, és a politikusok tanácsa is egybehangzó és egyértelmű: valóban baj van, de senki ne rettegjen, hanem tartsa be a szabályokat, óvintézkedéseket a saját és a környezetében lévők érdekében. Ennek megfelelően az élet- és vagyonbiztonság jegyében hozta meg intézkedéseit a Bolgár Országos Önkormányzat.

Az Önkormányzat március 12-én megalakította Operatív Bizottságát a járvánnyal kapcsolatos szükséges döntések meghozatala érdekében. A bizottság tagjai: Belosinov Dragetta, Genát Andrea, dr. Mohácsy Tamás, Varga Szimeon, Karailiev Iván, Andonov Alekszi és dr. Muszev Dancso.

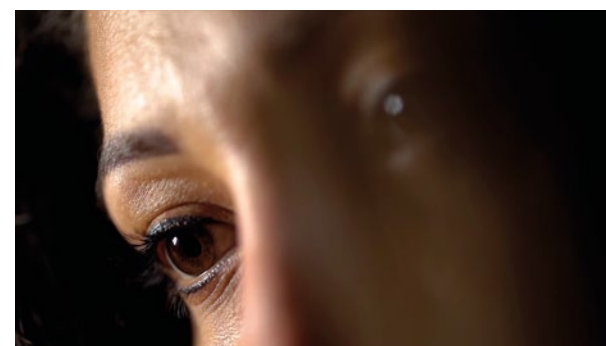
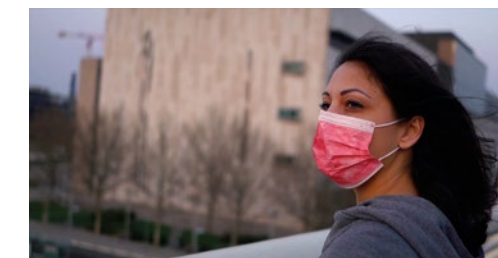
A koronavírus terjedésének lassítása érdekében a bizottság március 14-én elrendelte a fenntartásában álló Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola és Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda 2020. március 16. napjától történő bezárását.

Kaapu om Bugeomo „BUDAPEST - empty city - üres város (2020 Covid virus)” на Балаж Фаркаш с участието на Николета Владова.

Képkockák Farkas Balázs BUDAPEST - empty city - üres város (2020 Covid virus) c., Vladova Nikoletta szereplésével készült videójából.

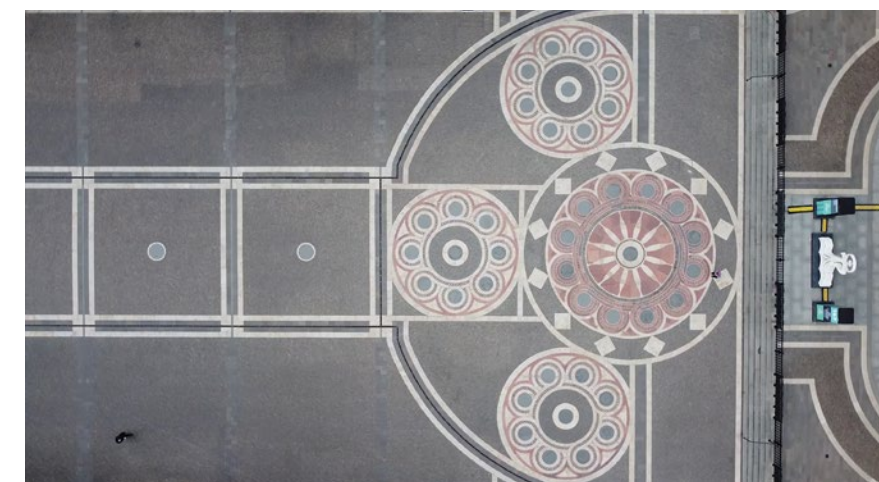
URL <https://www.youtube.com/watch?v=3-Br5aj7rO4>

AZ ALÁBBI DÖNTÉSEKET HOZTUK MEG EDDIG:

1. A saját fenntartású iskolánkban, összhangban a kormányzati intézkedésekkel áttértünk a tantermen kívüli (digitális) oktatási rendre. Ennek a körülményei adottak voltak számunkra.
2. A saját fenntartású óvodánkat – szinte az elsők között – bezártuk, természetesen biztosítva az ügyeletet (gyerekefelügyeletet), amennyiben szükséges.
3. A Bajza utcai épületben felfüggesztettünk minden rendezvényt és próbát.
4. A Milestone Intézet is bezárt és átállt a tantermen kívüli oktatásra, valamint a home office-ra.
5. A saját munkatársainknál ügyeleti rendszert vezettünk be. Minden nap 2 fő van a Bajza utcai irodában, a többiek otthonról dolgoznak. A portaszolgálat idejét 8-16.30 óráig tartjuk fenn.
6. Minden kulturális rendezvényt elhalasztottunk, beleértve a Bolgár Művelődési Ház május 9-re tervezett avatását, a Szent György-napi és május 24-i ünnepséget, a bolgár kultúra és a szláv írásbeliség napját.

A legfőbb szempont a fenti intézkedéseknél az egészség és testi épség megőrzése volt, valamint a pénzügyi stabilitás és likviditás biztosítása, ahhoz hogy minden munkavállaló munkahelyét meg tudjuk őrizni.

A kialakult helyzet nemcsak intézményfenntartó önkormányzatként érint minket, hanem a Magyarországi Bolgárok Egyesülete révén, mint a vendéglátásban és a turizmusban működő gazdasági szereplőként is. A helyzet nálunk is drámai. A szálloda bezárt, az étterem is csak pár órát van nyitva, szinte bevétel nélkül. Az éttermesek munkahelyeinek megmentése érdekében Tanév Dimiterrel, az Egyesület elnökével azt a döntést hoztuk, hogy 2 hónapig ők látják el a szálloda 0-24 órás őrzését (hiszen nem lehet üresen hagyni az épületet), valamint egyéb gondnoki feladatokat is vállalnak.

A Bolgár Művelődési Ház felújítása a végéhez ért, bízom benne, hogy hamarosan együtt ünnepelhetünk közösségünk második otthonában. Addig is vigyázzanak magukra és a kijárási korlátozásokat betartva próbáljanak meg minél több minőségi időt tölteni szeretteikkel.

DR. MUSZEV DANCZO ELNÖK

BOLGÁR ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZAT
BUDAPEST, 2020.05.04.

обществен живот • közélet

ПОПЪТЕН ВЯТЪР НА НАШИТЕ ЗРЕЛОСТНИЦИ!

Тази година в Българското училище за роден език има трима абитуранти.

Какво може да пожелае редакцията на Български вестни на всеки един от тях?

Да бъде гързък, да не изневерява на мечтите си, да върви смело напред, да търси нови предизвикателства, да намери реализация, да бъде щастлив!

И разбира се в едни хубав, топъл септемврийски ден да доведе и своето дете в Българското училище за роден език!

На добър час Дени, Даниел и Рая!

SOK SIKERT KÍVÁNUNK VÉGZŐSEINKNEK!

Idén a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskolának három ballagó diákja van.

Mit is kívánhatna mindhármuknak a Bolgár Hírek szerkesztősége?

Legyenek merészek, ne adják fel álmaikat, bátran haladjanak előre, keressék az újabb és újabb kihívásokat, valósítsák meg magukat és legyenek boldogok!

És persze egy szép, derűs szeptemberi napon hozzák majd el saját gyermeküket a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskolába!

Sok szerencsét, Deni, Dániel és Raja!

ДАНИЕЛ ФЬОЛДИ

Дани е роден в Унгария в семейство от различни националности. Камо дете посещава немелна гетска зрадина, а от първи го гванасетми клас е ученик в Българското училище за роден език.

Дани е също активен участник в живота на училището, а дигиталните му познания и умения често помагат на учителите в заплемени за тях ситуации. Изключително сме му благодарни за помощта при осъществяването на дигиталния проект на училището през учебната 2018-2019 година! Дани полага матура по български език в края на десети клас с отлични резултати.

Знаем, че е изключително добър математик и че вече работи за международни компании.

Пожелаваме му да реализира най-дръзките си планове!

FÖLDI DÁNIEL

Dani Magyarországon született többnemzetiségű családban. Gyermekként a vasárnapi óvodába járt, majd elsőtől tizenkettedik osztályig a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola tanulója volt.

Dani aktívan részt vesz az iskola életében is, informatikai tudásával és képességeivel pedig gyakran kiegészíti a tanárokat a számukra bonyolultabb helyzetekben. Rendkívül hálásak vagyunk neki a segítségért, melyet az iskola digitális projektjének megvalósításában nyújtott a 2018-19-es tanév keretében!

Dani a tízedik osztály végén kiváló eredménnyel érettségizett bolgár nyelvből.

Köztudott, hogy nagyszerű matematikus, és már most több nemzetközi cégnek dolgozik. *Kívánjuk, hogy valósítsa meg legmerészebb terveit!*

ДЕНИЦА КОТОВОРА

Дени е родена в Унгария, в българско семейство. Тя е позната на българската общност още от много малка. Посещава първо българската гетска зрадина, а след това Българското училище за роден език. Пее, свири на пиано, рисува, съчинява, драматизира, играе на сцена... Всестранно надарена личност със силна собствена позиция и талант. Няма състезание, където да е участвала и да не е получила призова награда. Дени полага матура по български език в края на десети клас, а в 11. клас се справя блестящо и изпипта за ниво C1 по системата ECL.

На Деница е присъдено специално отличие за най-добър ученик на випуск 2020 година.

Пожелаваме ѝ да е все така дръзка, смела и успешна и ревностно да следва мечтите си!

KOTOROVA DENICA

Deni Magyarországon született bolgár családban. A közösség kicsi kora óta ismeri. Előbb a bolgár óvodába, majd a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskolába járt. Énekel, zongorázik, rajzol, ír, dramatizál, színpadra lép... Sokoldalú személyiség, komoly látásmóddal és tehetséggel. Nincs verseny, amelyen ne végzett volna dobogós helyen. Deni tizedikes diákként bolgár nyelvből tett érettségi vizsgát, a 11. évfolyamban pedig ragyogóan teljesített az ECL rendszerű C1 szintű nyelvvizsgán.

Denica külön kitüntetésben részesült, mint a 2020-ban végzett évfolyam legeredményesebb diákja.

Kívánjuk, hogy legyen mindig ilyen merész, bátor, sikeres és elszántan kövesse az álmait!

РАЯ ИВОВА СПАСОВА

Рая е родена и израснала в България. В Българското училище за роден език постъпва преди четири години, но се включва в обучението и в проектите с такъв замах, сякаш е била наша ученичка от много години.

Рая е чудесен литератор, стиховете и поетичните ѝ есета са печелили не едно първо място в литературните конкурси. Полага матура по български език в единадесети клас, а в гванасетми клас се явява и взема с отличие изпит към Софийския университет, който замества матурите по български език в България.

Рая би искала да учи история и международни икономически отношения.

Желаем ѝ успех в живота и още много литературни награди!

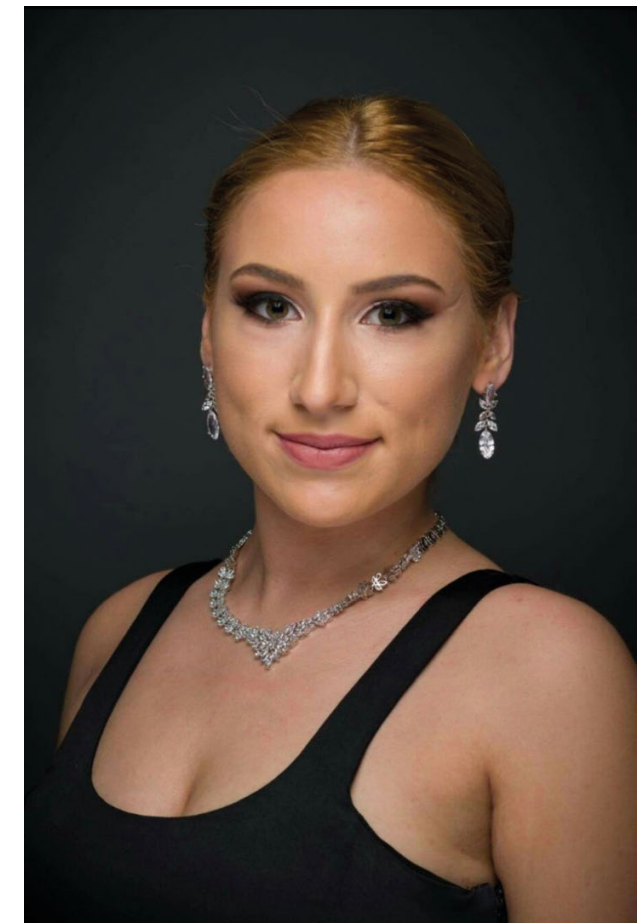
SZPASZOVA RAJA IVOVA

Raja Bulgáriában született és nőtt fel. Négy évvel ezelőtt került a bolgár iskolába, de olyan lendülettel kapcsolódott be a tanulásba és a projektekbe, mintha hosszú évek óta a mi diákunk lett volna.

Raja kiváló irodalmár, verseivel és poétikus esszéivel nem egy első díjat nyert a különböző irodalmi versenyeken. Tizenegyedik osztályosként tette le az érettségi bolgár nyelvből, tizenkettedikben pedig kiváló eredményt ért el a Szófiai Egyetem vizsgáján, mely kiváltja a bulgáriai bolgárnyelv-érettségét.

Raja történelmet és nemzetközi gazdasági kapcsolatokat szeretne tanulni.

Sok sikert és még számos irodalmi díjat kívánunk neki az életben!

ЧЕСТИТ РОЖДЕН ДЕН, МОЕ БЪЛГАРСКО УЧИЛИЩЕ!

– Чук, чук, чук... – любопитната глава на сестра ми се показва през процеп на вратата.

– Какво искаш!? – вярно е, не бях особено мила с нея.

– Какво правиш...? – пропъля Анна по-навътре в личната ми територия.

– Нищо. Опитвам се да напиша нещо за Българското училище...

– А, добре. Тогава ще гойда по-късно. Да гледаме някой филм – каза тя и се опита да се измъкне.

Явно съм изглеждала доста отегчена.

– Не, не, не... Чакай малко! – хрумна ми, че все пак и тя може да ми е полезна. – Ела да те попитам нещо. Каж ми, какво е за теб Българското училище? Как се чувстваш от това, че е на 100 години?

Тя ме погледна полуневярващо – полузагачено, но все пак остана:

– Ами... За мен не е особено важно, че е на 100 години...

– Е, хайде сега... – искаше ми се да получа все пак някакъв полезен отговор.

– Добре, де... Знам, че за него сигурно е голям празник, че вече е толкова старо, но за мен е по-важно, че го има сега.

Тя взе задачата по-насерiously и се замисли...

– За мен е важно, че обичам хората, които сега са там... Рагвам се, че хем ми е интересно, хем мога да уча български. Имам приятели, правим лапбукове...

Аз слушах и си записвах, а на нея явно ѝ беше дошла музата и продължи:

– Участвам в много състезания, получавам награди, пътуваме на интересни места...

Замислих се, че както за нея, така и за мен е най-важно това време, което ние самите сме прекарвали в това училище. То е част от моя живот през последните 10 години. Всяка събота отивам

в красивата розова сграда на улица „Байза“, срещам приятелите си, с които ни свързват не само забавните спомени, но и това че обичаме България. Преди учехме само български език, но откакто имаме и народознание, и пеене, и рисуване е доста по-разнообразно и интересно. Там съм се научила да чета и пиша на български, научила съм много народни песни и интересни факти за страната, които разказвам на унгарските си приятели, а те ме гледат с възхищение колко много знам.

Приятно ми е, когато лятото обикаляме из България и виждам на живо неща, за които вече съм чувала в часовете. Хубаво ми е, че мога не само сама да разбера менюто в ресторанта, а и да чета книги на български и да пиша писма на баба и дядо.

Както ние двете със сестра ми, навярно и много от другите деца, които са учили и учат в това училище не биха могли да разберат какво е истинското значение на този 100-годишен юбилей.

Какво означава 100 години Българско училище? Ако бях на 100 години, може би щях да мога да ви разкажа. Но сега мога само да гадая. Това не са само сбор от моите 10 години, 5-те години на сестра ми и годините на всички наши настоящи и предишни съученици, прекарани в това училище. Това са също така 100 години усилия и средства от страна на Българската общност, 100 години положен труд от учителите и учениците и 100 години натрупан опит и знания и всяка една от тези години е била от значение, за да е Българското училище тук и сега такова, каквото е! Честит рожден ден, мое Българско училище!

ДЕНИЦА КОТОРОВА, 16 Г.

ТАНЦЪТ НА БУКВИТЕ

Тридесет мънички гечица
наредени във една редица.
Кое от кое по-красиво,
въртят се във хоро игриво

Танцът им – като пустинни гюни
вятърът превръща в думи.
Думите се пускат по други течения
и всички заедно правят изречения.

Със хорцето си пътуват надалеч,
така танцуват българската реч.
Колко красиви са тези деца,
щом заедно играят своята игра.

РАЯ СПАСОВА, 16 Г.

ПЪРВИТЕ СТО ГОДИНИ НА УЧИЛИЩЕТО

Минаха сто години от откриването на нашето българско училище. Аз съм учил в него десет години. На мене гаже и това ми звучи много дълго време, но десет пъти по толкова е още по-удивително!!! Ако помисля за малко, колко много неща могат да се променят за сто години, не бих повярвал, че училището е могло да остане през този един век.

За десетте години сме научили много интересни неща. Всяка седмица идваме тук за три часа да учим литература, граматика, географията и историята на България. Виждаме се с приятели и в междучасията си говорим на смесен език.

Желя още сто успешни години на училището!

ДАНИЕЛ ФЪЛДИ, 17 ГОДИНИ

ТОВА Е МОЯТА МЕЧТА...

Човек има две майки. Едната е тази, която го е родила, а другата е неговата родина.

Родена съм в България. Дете съм на юнашко племе и величествена история. България е моят дом. Мястото, където винаги ще се завръщам. Обичам родината си и ми липсва много. Липсва ми българската реч, която да звучи навсякъде около мен. Липсва ми моето село, където прекарвах всяка ваканция. Липсва ми баба, която ме чакаше там, на входната врата, с топла баничка и кисело мляко. Също и дядо, който по-добре от всеки учител ми обясняваше задачите по математика, които все не можех да разбера. И мирисът на розите, които цъфтят всяка година в градината ни.

Но защо трябва да се разделя с най-милото си? И защо всички се рагват толкова много за мен? Защо всички искат да са галеч от родината? Къде е Левски сега? Или пък Вазов? Ботев? Тези хора се бориха за свободата ни. За да имаме това, което имаме сега. Свободна България. Защо бягаме от нея, а не ѝ помагаме? Дела трябва да правим, а не думи.

Отечество любезно, често те сънувам! Твоите гори, планини и реки. Майко Българийо, знай че никога не ще те изоставим. Знай, едно птиче винаги се връща в майчиното си гнездо. И ние ще се върнем при теб. Не искам да си покрита с величествени дворци. Нито да си обсипана в злато. Искам само всички да сме у дома, при теб. Искам да не сме с близките си само по празниците. Да чувам българската реч всеки ден. Да те славим само с добро. И целият свят да знае, че сме твоите деца. И когато някой чуе твоето име, да си каже: „Това е достоен народ, борбен и мъдър!“ И ще стане, майко, ще видиш. Всички ще се върнем. И тогава светът ще ни гледа с други очи, защото няма по-велик от този, който е паднал и е успял сам да се изправи.

Не плачи, майко, не тъжи! Ние сме добре. Учим се, живеем. Мислим за теб, но е трудно, когато си галеч! Остава още малко. Всички ще сме заедно. Ти и твоите чеда. Така те сънувам, майко. Това е моята мечта...

РАЯ СПАСОВА, 16 Г.

МОНИКА ХАДЖИПЕТКОВА

Усмивната, слънчева, изящна, с огромна енергия да се пребори с всичко, което ѝ предлага съдбата. Винаги намира време да побере в 24 часа онова, което други не биха побрали свършили нито за 72 часа, нито в продължение на месеци. Щеще я видите и на Бабинген, и на 24 май, и на тържеството за Микулаш, и на концерт, и на представление на гостуващ театър, и на премиерата на Малко театро, и на изложба, и на представяне на книга. Открита, образована, интелигентна, гръзка, нежна, излъчваща човешка топлина.

Български Вест *Къде си родена? Къде се чувстваш най-добре? Къде е твоят дом?*
Моника Хаджипеткова В Будапеща съм родена, но съм 100% българка. Семейството ми живее тук от 120 години, но всички са успели да запазят българското. Аз съм първата със смешен брак. Това между другото се оказва доста сполучливо, в срок от 2 години ни се родиха 4 деца.

Чувствам се българка, но това е нещо много дълбоко и вътрешно чувство. Когато съм в България се чувствам много добре, но моят гом е Будапеща. Нямам проблем с двойната идентичност, за мен в това няма противоречие. Чувствам се много богата, от това че познавам толкова добре два езика, две култури. Това цял живот

ми е давало много.

Обичам да живея в Будапеща, тук се чувствам у дома, но лесно мога да си представя за известно време да живея в друга държава. Моят гом е там, където е семейството ми, децата ми. Познавам чувството на постоянна носталгия по онова, което нямаш в момента и знам, че би ми липсвала Будапеща. С едно изречение бих казала, че се чувствам българка и будапещенка, но в никакъв случай унгарка.

БВ *Къде са корените ти?*

МХ Корените ми са дълбоко пуснати в село Поликраище. Прагядото на баща ми, Петър Хаджипетков е бил изключителна личност, много талантилив и родолюбив човек. От малка съм

израстнала слушайки за него, учила съм в училището, основано и от него, редовно сме посещавали културния гом и църквата, строени с помощта и на моето семейство. Поликраище е моето "Макондо", вълшебно място, където съм прекарвала детските си лета. Когато съм в труден момент или под напрежение, мислено се връщам там.

БВ *Кое е най-красивото място за теб? В България, в света?*

МХ Имала съм щастието да пътувам много и бих се радвала да стигна до още много места. Много обичам морето, океана, привлича ме, успокоява ме, връща ме в едно много първоначално състояние. Затова за мен най-красивите места са свързани с водата. Много бих се радвала, ако някой ден бих могла да живея край морето.

Не бих могла да избира най-красиво място. От всички засега видени места, любимото ми е Мексико, със своята природна красота. България за мен е извънредно красива. Още щом мина границата, планините и природата ме зашеметяват и аз се чувствам горда, че съм българка. Стара мечта ми е да опозная по-добре България, да я преброя изцяло, вече с децата и мъжът ми.

БВ *Ти си родител. Какво искаш да предадеш на децата си?*

МХ Четири момчета имам, два пъти близнаци, с две години разлика. На какво бих искала да ги науча? Да уважават себе си, да са смели и честни. Да имат цели и да се трудят много, за да ги постигнат. Да вярват в себе си и в нещо повече, в силата горе, която ще им помогне да преодолеят затрудненията. Да са пълни с майчина обич и топлина, която ще е с тях до край. Да им дам здрави корени, за да могат да растат на високо.

БВ *Къде живееш повече? В миналото, настоящето или бъдещето?*

МХ Старая се да живея в настоящето. За мен това е лесно, защото децата ми са малки и изпълват всеки момент на ежедневие ми. Нямам време, нито възможност да се рея в миналото или да бързам напред в бъдещето. За да мога да се справя с

НОВАТА НИ РУБРИКА: ЛИЧНО ВРЕМЕ

В новата рубрика **Лично време** бихме желали да ви представим младите хора от нашата общност с гръзки мечти, които са имали силата да ги преследват и възможността да ги постиганат. Питаме ги за корените, за гома, за малките и големите неща в живота, които ги правят щастливи. С пожелание да продължават да бъдат смели в желанията си и да превземат върховете.

всичко, свързано с тях, е необходимо да съм в настоящето. Ценя всеки момент с тях. Осъзнавам, че тези години са най-красивите в живота ми. Опитвам се да ги запомня винаги. Пиша дневник за всичко, което правят, какво и как го казват, имам хиляди снимки, разпечатани и погредени в албуми.

БВ *Кои са най-красивите и важни моменти за тебе?*

МХ Естествено имам такива и от миналото, но това, в което съм сега, е препълнено с важни моменти. Всеки ден децата правят или казват нещо, което знам, че ще помня до края на живота си. В момента съм в магично пространство и време, в началото на нещо току-що започнало, нещо, което винаги ще бъде най-важното за мен.

БВ *Какво те прави щастлива и ти дава сила да вървиш напред?*

МХ Всичко, което имам сега, е предостатъчно, за да се чувствам щастлива. За мен сега е важно да намеря баланса, точните пропорции, както в една идеална рецепта. Материал имам, но трябва да знам от кое и колко е нужно, за да постигна най-добър резултат. Децата ми, душевното ми равновесие, мъжът ми, работата ми, времето прекарано насаме, всичко това ме прави щастлива.

Не съм се замисляла досега, какво ми дава сили да вървя напред. Обикновено винаги знам какво искам, лесно си намирам цел и мотивация и след това гледам как да я осъществя.

БВ *Какво работиш? Работата ти удоволствие ли е или задължение?*

М.Х.: В момента съм точно на мястото си. Преподавам испански в университетата „Гашпар Кароли“ и работя като преводач от испански и английски. Преди години, когато работех във

фирма, от 9 до 18, винаги си мечтаех за тази свобода, която имам сега.

БВ *Какво и къде си учила?*

МХ Международна комуникация и външна търговия в БГФ (Budapesti Gazdasági Főiskola) и испанска филология в Сеzeg.

БВ *Обичаш ли провокациите на живота?*

МХ Мисля, че да и то много, естествено, тези, които са свързани с труд и усилия, но накрая всичко си идва на мястото си и има щастлив край. Обичам разнообразието и вярвам в поговорката, че животът започва, когато напуснем своята зона на комфорт. Това предизвикателство намирам и в устните преводи. Тук няма време за мислене, човек трябва да се съсредоточи и да е 100% в настоящето.

БВ *Кое е било най-трудното нещо за теб досега?*

МХ За частие досега не съм имала истински трудни моменти. Трудностите, прег които съм била изправена винаги са били такива, че съм съумявала да ги преодолеея. В момента най-трудно ми се струва да се справя с отглеждането на четири малки деца. Това, което бих искала да съм и това, което в крайна сметка се получава, много рядко съвпада. Едно от нещата, което искам да постигна в живота си, е именно хармонията между възможно най-доброто и реално постижимото.

БВ *Какво те прави тъжна? Плачеш ли?*

МХ Рядко съм тъжна и рядко плача, но лесно се разстройвам от филми, музика, тъжна новина или статия. Истински тъжна съм била много рядко и то най-вече когато чувствам, че не мога да се справя с нещо, защото то не зависи от мен. Това състояние трае кратко време, после някак винаги на-

мирам сили, успявам да се съсредоточа и вече имам следващ план. Този начин на преодоляване на трудности често ми е помагал досега.

БВ Обичаш ли да пееш?

МХ Като дете обичах, но никога не съм имала талант за това. Обичам много музиката, но предпочитам да я слушам.

БВ Любима българска книга, филм, песен, вино, актьор, актриса, художник?

МХ Книга: Ивайло Петров: „Хайка за вълци“. Песен: много са, не мога да избера една. „Дуляно моме“, „Хубава си моя горо“, „Яно, Яне“. Художник: Владимир Димитров Майстора.

За съжаление, не познавам българските вина, но обичам много българската кухня, суренето, киселото мляко, салатите, айряна, подправки, всичко.

Също не познавам българските филми и артисти, в това отношение имам много да наваксам.

БВ Често ли ходиш в България? При кого?

МХ За съжаление, не... В годината веднъж непременно, но бих искала много повече. При баба ми, в Поликраище, селото където съм прекарвала летата си като дете. И на море, в Созопол. От 26 години почти всяко лято съм там.

БВ Първите пет думи, когато мислиш или те питат за България?

МХ Зелено, мама, море, люляк, приказка.

БВ Какво чувство е да си майка на 4 деца?

МХ Невероятно богатство, което никога не съм очаквала. Огромна задача и предизвикателство, с което всеки ден и всяка нощ трябва да се справя. Трудно ми е, че нямам пример наоколо, не познавам отблизо майки, семейства с четири деца. Максимум да са с три. Понякога ми се струва, че не е много по-трудно, защото ние сме дъма с мъжа ми, който ми помага във всичко. Мисля, че и с едно и с две деца може да е по-трудно, ако някой трябва сам да се справи с тази задача.

ИНТЕРВЮТО ВЪЗЕ

ГАБРИЕЛА ХАДЖИКОСТОВА

HADZSIPETKOVA MÓNKA

Mosolygós, vidám, bájos nő, rengeteg energiával, hogy megbirkózzon mindennel, amit a sors elébe állít. Mindig talál módot arra, hogy 24 órába belesűrítse mindazt, amire másnak nem-hogy 72 óra, hanem hónapok sora sem lenne elegendő. Láthatják őt bábanapon, május 24-én, Mikulás-ünnepen, koncerten, színtársulatok vendéglődásain, a Malko Teatro bemutatóin, kiállítások megnyitóin, könyvbemutatókon. Nyíltszívű, művelt, intelligens, merész, gyengéd, akiből sugárzik az emberi melegség.

Bolgár Hírek Hol születél? Hol érzed jól magad? Hol vagy „otthon”?

Hadzsipetkova Mónika Budapesten születtem, de 100%-ig bolgár vagyok. Családom 120 éve itt él, de mindenkinek sikerült megőriznie a bolgarságát. Én vagyok az első, aki vegyes házasságot kötött, ami egyébként igen sikeresnek bizonyult – 2 év leforgása alatt 4 gyermekünk született. Bolgárnak érzem magam, de ez az érzés valahol mélyen a belsemben él. Ha Bulgáriában vagyok, nagyon jól érzem magam, de az otthonom Budapest. Nincs problémám a kettős identitással, számomra ebben nincs ellentmondás. Nagyon gazdagnak érzem magam, amiért ilyen jól ismerek két nyelvet, két kultúrát. Ettől egész életemben nagyon sokat kaptam.

Szeretek Budapesten élni, otthon érzem itt magam, de könnyen el tudom képzelni, hogy bizonyos ideig más országban éljünk. Az otthonom ott van, ahol a családom, a gyermekeim. Ismerem az állandó nosztalgia érzését valami után, amit az adott pillanatban nélkülözöl, és tudom, hogy Budapest hiányozna nekem. Ha egy mondatban kéne összefoglalnom, azt mondanám, bolgárnak érzem magam, de budapestinek is, viszont semmi esetre sem magyarnak.

BH Hová nyúlnak vissza a gyökereid?

HM A gyökereim mélyre nyúlnak, Polikraiste faluba. Édesapám dédapja, Petar Hadzsiptekov kivételes személyiség volt, rendkívül tehetséges és hazaszerető ember. Kicsi koromtól rengeteget hallottam róla, abba az iskolába jártam, aminek az alapítói között volt, rendszeresen jártunk a művelődési házba és a templomba, melyek részben az én családom segítségével épültek. Polikraiste az én „Macondóm”, varázslatos hely, ahol gyermekkorom nyarait töltöttem. Amikor nehéz pillanatokot élek át, vagy feszült vagyok, gondolatban ide térek vissza.

BH Melyik a legszebb hely számodra? Bulgáriában, a világon?

HM Megadtott, hogy sokat utazhattam, és örülnék, ha még sok helyre eljuthatnék. Nagyon szeretem a tengert, az óceánt, vonz, megnyugtat, visszavisz egy nagyon ősi állapotba. Ezért számomra a legszebb helyek a vízhez kötődnek. Nagyon örülnék, ha egy nap a tenger mellett élhetnék. Legszebb helyet nem tudnék választani. Az eddig látott helyek közül a kedvencem Mexikó, természeti gazdagságával. Bulgária kivételesen gyönyörű a szememben. Ahogy átkelek a határon, beleszédülök a hegyek és a természet látványába, és büszkeséggel tölt el, hogy bolgár vagyok. Régi álmom, hogy jobban megismerjem Bulgáriát, bejárjam az egész országot, immár a gyermekeimmel és a férjemmel.

BH Mit szeretnél átadni a gyermekeidnek?

HM Négy kisfiam van, két ikerpár, két év különbséggel. Mire szeretném megtanítani őket? Hogy tiszteljék magukat, hogy bátrak és becsületesek legyenek. Hogy legyenek céljaik és keményen dolgozzanak értük. Hogy higgyenek magukban és valami többen is, a felső hatalomban, mely segít nekik megbirkózni a nehézségekkel.

лично време - énidő

BEMUTATKOZIK AZ „ÉNIDŐ” ROVAT

Új, *Énidő* rovatunkban közösségünk azon fiatal tagjait szeretnénk bemutatni, akiknek merész álmaik voltak, s megvolt az erejük, hogy azoknak szenteljék magukat és a lehetőségük, hogy meg is valósítsák őket. Gyökereikről kérdezzük őket, arról, hol érzik magukat otthon, valamint az élet kis és nagy dolgairól, melyek boldoggá teszik őket. Kívánjuk nekik, hogy továbbra is bátran álmodjanak, és hódítsák meg a csúcsokat.

Szeretném anyai szeretettel és melegséggel felvértezni őket, mely mindvégig velük lesz. Erős gyökereket adni nekik, hogy magasra nőhessenek.

BH Hol élsz a leginkább? A múltban, a jelenben vagy a jövőben?

HM Igyekszem a jelenben élni. Számomra ez nem nehéz, mert kicsik a gyerekeim, és a napjaim minden pillanatát kitöltik. Sem időm, sem lehetőségem nincs sem a múltban rekedni, sem előresietni a jövőbe. Mindenképpen a jelenben kell élnem, hogy boldoguljak mindennel, ami velük kapcsolatos. Értékelek minden velük töltött pillanatot. Tudatában vagyok, hogy ezek életem legszebb éveit. Igyekszem örökre az emlékezetembe vénsi őket. Naplót vezetek arról, mit csinálnak, mit és hogyan mondanak, több ezer fényképem van, előhívva és albumokba rendezve.

BH Melyek a legszebb pillanataid?

HM Természetesen vannak ilyenek a múltamban, de az, amiben most élek, telis-tele van meghatározó pillanatok-

kal. A gyerekek minden nap tesznek vagy mondanak valamit, amire tudom, hogy életem végéig emlékezni fogok. Jelenleg mágikus térben és időben vagyok, az elején valaminek, ami éppen most kezdődött, s ami mindig a legfontosabb lesz számomra.

BH Mi tesz boldoggá és ad erőt ahhoz, hogy haladj az utadon?

HM Mindaz, amim most van, több mint elég, hogy boldognak érezzem magam. Számomra most az a fontos, hogy megtaláljam az egyensúlyt, a pontos arányokat, mint egy tökéletes receptben. A hozzávalók megvannak, de tudnom kell, miből mennyire van szükség a legjobb eredmény érdekében. A gyermekeim, a lelki egyensúlyom, a férjem, a munkám, a magamra szánt időm – mindez boldoggá tesz. Eddig nem gondolkodtam el, mi ad erőt, hogy előre haladjak. Általában mindig tudom, mit akarok, könnyen találok célt és motivációt, s onnantól már azt nézem, hogy érhetem el.

BH Mit dolgozol? A munka élvezet vagy kötelesség számodra?

HM Jelenleg pontosan a helyemen vagyok. Spanyol tanítók a Károli Gáspár Egyetemen, illetve spanyol és angol fordító és tolmács vagyok. Évekkel ezelőtt, amikor irodában dolgoztam 9-től 6-ig, mindig arról a szabadságról álmodoztam, amivel most rendelkezem.

BH Milyen végzettséged van és hol tanultál?

HM Nemzetközi kommunikáció és külkereskedelmi szakot végeztem a BGF-en és spanyol nyelvet Szegeden.

BH Szereted az élet kihívásait?

HM Azt hiszem, igen, méghozzá nagyon, természetesen azokat, amelyek sok munkával és erőfeszítéssel járnak, de végül minden a helyére kerül és szerencsésen végződik. Szeretem a változatosságot és egyetérték a mondással, hogy az élet a komfortzónán kívül kezdődik. Ezt a kihívást találok meg a tolmácsolásban, az írott fordítással szemben. Ott nincs idő gondolkodni, az embernek koncentrálnia kell és 100%-ig jelen kell lennie.

BH Mi volt eddig számodra a legnehezebb?

HM Szerencsére eddig nem éltem át igazán nehéz pillanatokot. A nehézségek, mellyel szembekerültem, mindig olyanok voltak, hogy meg tudtam velük birkózni. Pillanatnyilag az tűnik a legnehezebbnek, hogy négy kisgyermek anyjaként helytálljak. Az, ami szeretnék lenni és az, ami végül sikerül, nagyon ritkán esik egybe. Az egyik dolog, amit szeretnék elérni az életben, pontosan ez a harmónia a lehető legjobb és a valóságban elérhető között.

BH Mi szomorít el? Szoktál sírni?

HM Ritkán szomorkodom és ritkán sírok, de filmek, zene, egy szomorú hír vagy egy újságcikk könnyen felkavar. Igazán szomorú nagyon ritkán vagyok, leginkább, amikor úgy érzem, azért nem boldogulok valamivel, mert nem tőlem függ. Ez az állapot nem tart sokáig, később valahogy mindig összeszedem magam, koncentrálok és már kész is az újabb terv. A nehézségek leküzdésének ez a módja gyakran kisegített már.

BH Szeretsz énekelni?

HM Gyerekként szerettem, de sohasem volt tehetségem hozzá. Nagyon szeretem a zenét, de inkább csak hallgatni.

BH Kedvenc bolgár film, dal, bor, színész, színésznő, festő?

HM Könyv: Ivajlo Petrov: Farkashajsz. Dal: sok van, nem tudok egyet kiválasztani. „Liljano mome”, „Hubava szi, moja goro”, „Jano, Jane”. Festőművész: Vladimir Dimitrov Majsztora.

A bolgár borokat sajnos nem ismerem, de nagyon szeretem a bolgár konyhát, a fehér sajtot, a joghurtot, a salátákat, az ajrant, a fűszereket, mindent.

A bolgár filmeket és színészeket szintén nem ismerem, e téren bőven van mit bepótolnom.

BH Gyakran jársz Bulgáriába? Kihez mész?

HM Sajnos nem... Évente egyszer feltétlenül, de sokkal többször szeretnék. Nagymamámhoz Polikraistébe, a faluba, ahol gyermekkoromban a nyarakat töltöttem. És a tengerhez, Szozopolba. Oda 26 éve majdnem minden nyáron elmegyek.

BH Az első öt szó, ami eszedbe jut, ha Bulgáriára gondolsz vagy Bulgáriáról kérdeznék?

HM Zöld, anya, tenger, orgona, mese.

BH Milyen érzés négy gyermek anyjának lenni?

HM Hihetetlen gazdagság, olyan, amire sohasem számítottam. Hatalmas feladat és kihívás, mellyel minden nap és minden éjjel meg kell birkóznom.

Nehéz, hogy nincs körülöttem példa, a közeli ismerőseim között nincs négygyerekes anya, négygyerekes család. A legtöbb a három. Néha úgy érzem, nem sokkal nehezebb, mert mi ketten vagyunk a férjemmel, aki mindenben segít. Úgy vélem, egy vagy két gyerekkel is nehezebb lehet, ha valakinek egyedül kell megbirkóznia ezzel a feladattal.

AZ INTERJÚT KÉSZÍTETTE
HADZSIKOSZTOVA GABRIELLA

ДЕНЯТ НА БЪЛГАРСКАТА ПРОСВЕТА И КУЛТУРА И НА СЛАВЯНСКАТА ПИСМЕНОСТ

24 май е празник, какъвто нямат другите народи по света - празник на писмеността, просветата, културата.

24 май е един от най-светлите български национални празници. Това е празникът, който се чества от най-дръгво време в близката ни история. Светите братя Кирил и Методий – създателите на славянската азбука са били канонизирани и чествани като светци още през Средновековието. Те имат отделни празници св. Кирил на 14 февруари, а св. Методий на 6 април. Православната църква отбелязва техния празник и на св. Седмочисленици – 27 юли, това е денят на

двамата братя и на петимата им ученици: Климент, Наум, Ангеларий, Горазд и Сава. През Възраждането денят на св. Кирил и св. Методий – 11 май, е честван за първи път е през 1851 година в класното училище в Пловдив. Постепенно той се превръща в общоучилищен и общобългарски празник, посветен на двамата светци. След Освобождението 11 май продължава да се почита и постепенно се издига наред с 3 март – като един от националните празници на България. Празникът на буквите е специална дата за всички нас. И без значение къде се намира човек трябва да пази спомена от жизнерадостната атмосфера в този светъл майски ден.

На този ден празнично звучи "Върви, народе възродени" - химнът на Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост.

Историята на създаването му е доста любопитна. Автор на текста е поетът Стоян Михайловски, който написал стихотворението през 1892г. Първоначалният текст бил озаглавен „Химн на Св. св. Кирилъ и Методий“ и включва 14 куплета, от които ние днес изпълняваме най-често първите шест. През 1901 г. композиторът Панайот Пипков открил стихотворението в учебника на свой ученик. Изключително вдъхновен, той написал музиката към него само за около четвърт час. Стихотворението "Върви, народе възродени" е преведено на 21 езика.

MÁJUS 24. – A BOLGÁR KULTÚRA ÉS A SZLÁV ÍRÁSBELISÉG ÜNNEPE

Május 24-e olyan ünnep, amilyen egyetlen másik nemzetnek sincs a világon – az írásbeliség, az oktatás és a kultúra ünnepe.

Május 24-e az egyik legszentebb bolgár nemzeti ünnep. A szent fivéreket, Cirillt és Metódot, a szláv ábécé megalkotóit már a középkorban szentté avatták. Külön ünnepük van – Cirillé február 14-én, Metódé április 6-án. Az ortodox egyház megemlékezik róluk a Hét Szent ünnepén, július 27-én is – ez a fivérek és öt tanítványuk, Kelemen, Naum, Angelarij, Gorazd és Száva napja. Az újjászületés idején Szent Cirill

és Szent Metód napját, május 11-ét 1851-ben ünnepelték meg először a plovdivi osztályokra bontott iskolában. Fokozatosan össziskolai és összbolgár ünnepé vált, melyen a két szentről emlékeznek meg. A felszabadulás után május 11-ét továbbra is megünnepelték, s az idők folyamán – március 3-ával együtt – Bulgária nemzeti ünnepeinek sorába emelték. A betűk ünnepe mindnyájunk számára különleges dátum. Akárhol is él, az embernek őriznie kell magában e fényes májusi nap életörömmel teli hangulatának emlékét.

E napon csendül fel ünnepélyesen a „Indulj, újjászületett nemzet” – a bolgár

oktatás, kultúra és a szláv írásbeliség ünnepi himnusza.

Születésének körülményei igen érdekesekek. A szöveg szerzője, Sztojan Mihajlovszki 1892-ben írta meg a verset. Az eredeti szöveg a Szent Cirill és Szent Metód Himnusza címet kapta, és 14 strófából áll, melyek közül ma leggyakrabban az első hatot énekeljük. 1901-ben Panajot Pipkov zeneszerző egy tanítványa tankönyvében rátalált a versre. Olyan erős ihlet szállta meg, hogy csupán mintegy négy óra alatt megírta hozzá a zenét. Az „Indulj, újjászületett nemzetet” 21 nyelvre fordították le.

От името на редакцията искаме да поздравим всички учители, писатели, преводачи, художници, сценографи, актьори, режисьори и музиканти от нашата общност. Нека бъдат вдъхновени и отварят очите и сърцата ни за света, да продължават да правят живота ни по-пъстър, и както е казал Пикасо, да измиват душите ни от прахта на ежедневието.

Надяваме догодина да празнуваме отново заедно, както десетки години досега. В тези няколко страници ви предлагаме снимки, с които да си припомним празника през годините.

Честит празник на всички!

A szerkesztőség nevében köszöntjük közösségünk minden pedagógusát, íróját, fordítóját, képzőművészt, díszlet-, jelmez- és bábtervezőjét, színészt, rendezőt és zenészt. Legyenek ihletettek, nyissák fel szemünket és szívünket a világra, továbbra is tegyék színesebbé az életünket, s ahogy Picasso mondta, mossák le lelkünkön a mindennapok porát.

Reméljük, jövőre ismét együtt ünnepelünk, ahogy eddig már évtizedek óta. Fogadják szeretettel képes összeállításunkat az elmúlt évek megemlékezéseiből!

Mindenkinek boldog ünnepet kívánunk!

СТО ГОДИНИ ОТ УСТАНОВЯВАНЕТО НА ДИПЛОМАТИЧЕСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ БЪЛГАРИЯ И УНГАРИЯ

На 9 август 1920 година двете страни се споразумяват да установят дипломатически отношения като самостоятелни държави. В Будапеща впрочем още през 1906 година е създадено българско консулство. Именно то през 1921 г. получава ранг на легация, а от 1954 става посолство.

С установяването на двустранните дипломатическите отношения двете страни се опитват да противодействат на изолацията на Малката Антанта, която е създадена на антибългарска и антиунгарска основа, за да се запази статуквото в Средна и Източна Европа след Версайските мирни диктати. Но въпреки смъртния обръч на Малката Антанта и двете страни сполучливо се справят с политическата и стопанската изолация: България, след две национални катастрофи и от редица вътрешни преврати и пучове, през 1939 вече има най-силната икономика на Балканите. А унгарците доказват, че Трианонският договор не може да разруши жизнеността на нацията, чрез развиването на унгарската наука и духовен живот, през 30-те години страната отново има ръководна роля в Централна и Източна Европа.

Поради сходни цели, Будапеща и София през следващите две десетилетия са считани, ако не за близки съюзници, то като партньори с особено добри взаимоотношения. България и след подписването на Тристранния пакт, се опитва да запази неутралитет във военно отношение.

Втората световна война води до нови национални катастрофи на двете държави, те отново се нареждат на страната на губещите страни и попадат за близо половин век в съветската сфера на влияние. От 26 август 1944 г. до 1947 година дипломатически отношения между двете държави

са прекъснати и по заповед на Сталин България участва във войната срещу Германия. Българската армия води на унгарска територия най-ожесточени боеве с нацистите. След войната Антифашисткия комитет на българите в Унгария и Българската репатриационна служба се опитват да спечелят унгарските власти да се екстрадират българските граждани от цялата страна, те са обвинени, че се изхранвали хитлеристката армия. В началото унгарското правителство се съгласява, но после отхвърля българското предложение.

През 1954 г. българската легация получава ранг на посолство. По време на социализма двете страни поддържат изключително добри двустранни отношения. След смяната на режима в Унгария българската националност (заедно с 12 други) е призната официално в Унгария. През първото десетилетие на ХХ век и двете страни получават покана за членуване в НАТО и Европейски съюз.

През 2016 г. парламентите на двете държави обявяват 19 октомври за Ден на българо-унгарското приятелство, с което дават нов израз на близостта между двата народа.

ЙОРДАН ТЮТЮНКОВ

100 ÉVESEK A BOLGÁR-MAGYAR DIPLOMÁCIAI KAPCSOLATOK

1920. augusztus 9-én létesített először diplomáciai kapcsolatot a független Bulgária és Magyarország. Budapesten egyébként már 1906 óta működik bolgár konzulátus, amelyet 1921-ben követségi, 1954-től pedig nagykövetségi rangra emeltek.

A kétoldalú diplomáciai kapcsolatok kialakításával a két ország megpróbálta ellensúlyozni a bolgár- és a magyarellen alapon létrejövő Kisantant elszigetelő politikáját, amely így akarta megőrizni a versailles-i békediktátum által kialakult status quo-t Közép- és Kelet-Európában. De a két ország a Kisantant halálos ölelése ellenére sikeresen megbirkózott

a politikai és gazdasági elszigeteltséggel: Bulgária két nemzeti katasztrófa, valamint belső politikai fordulatok és puccsok ellenére 1939-re már a legerősebb gazdasággal rendelkezett a Balkánon. A magyarok pedig bizonyították, hogy a trianoni békeszerződés nem tudja megtörni a nemzet életképességét, a tudomány és a szellemi élet fejlesztésével a 30-as évekre Magyarország ismét vezető szerephez jutott Közép- és Kelet-Európában. A hasonló célok miatt Budapest és Szófia az elkövetkező két évtizedben, ha nem is közeli szövetségesek, de különösen jó partneri kapcsolatokkal rendelkeztek. Bár Bulgária is aláírta a háromhatalmi egyezményt, az ország megpróbálta megőrizni katonai semlegességét.

A második világháború újra nemzeti katasztrófákkal sújtotta mindkét országot, ismét a vesztes oldalra sodródtak, és közel fél évszázadra szovjet befolyás alá kerültek. 1944 augusztusától 1947-ig megszakadtak a diplomáciai kapcsolatok a két ország között és Sztálin parancsára Bulgária belépett a Németország elleni háborúba. A bolgár hadsereg súlyos harcokat folytatott magyar földön a nácik ellen. A háború után a Magyarországi Bolgárok Antifasiszta Bizottsága és a Bolgár Repatriációs Szolgálat igyekezett rábírní a magyar hatóságokat, hogy adják ki a bolgár kertészeket az ország egész területéről Bulgáriának. Azzal vádolták őket, hogy táplálták a hitleri hadsereget. A magyar kormány eleinte hajlandó volt együttműködni, de később elutasította a bolgár kérést.

1954-ben a Bolgár Követség nagykövetségi rangot kapott. A szocializmus idején a két ország rendkívül jó kapcsolatokat ápolt. A rendszerváltás után Magyarországon a bolgár nemzetiséget (másik 12-vel együtt) hivatalosan is elismerték. A XXI. század első évtizedében mindkét ország tagsági meghívást kapott a NATO-ba és az Európai Unióba.

2016-ban a két ország parlamentje a bolgár-magyar barátság napjává nyilvánította október 19-ét, amivel új fejezetet nyitottak a két nemzet közös történetében.

TÜTÜNKOV JORDAN

ВАЖНО!

FELHÍVÁS!

Всеки, който би желал да се освободи навреме за събитията на Българското републиканско самоуправление, Дружеството на българите в Унгария и Българската православна община, да изпрати своя имейл на адреса на Българското републиканско самоуправление bolgonk@bul.hu. По електронната поща ще Ви информираме за актуалните събития.

Очакваме Вашите имейли!

Керünk mindenkit, aki szeretne a Bolgár Országos Önkormányzat, a Magyarországi Bolgárok Egyesülete és a Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház minden eseményéről értesülni, küldje el e-mail címét a Bolgár Országos Önkormányzatnak a bolgonk@bul.hu e-mail címre. A levelezőlistán mindenkit értesítünk a legfrissebb eseményekről.

Várjuk az e-mail címeiket!

Дружество на българите в Унгария

Magyarországi Bolgárok Egyesülete

1097 Bp., Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (1) 216-6560

<http://www.bolgaregyesulet.hu/>

Българско републиканско самоуправление

Bolgár Országos Önkormányzat

1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4210

Столично българско самоуправление

Fővárosi Bolgár Önkormányzat

1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4211

Български културен институт

Bolgár Kulturális Intézet

1061 Budapest, Andrásy út 14. · tel.: +36 (1) 269-4246

Посолство на Република България в Унгария

Bolgár Köztársaság Nagykövetsége

1062 Bp., Andrásy út 115.

tel.: +36 (1) 322-0836, +36 (1) 322-0824

Актувен наблюдател

Bolgár Nemzetiségi Szószóló

1358 Budapest, Széchényi rkp. 19 · tel: +36 (1) 441-5435

Българска православна църква

Св. св. Кирил и Методи

Szent Cirill és Szent Metód Bolgár

Pravoszláv Templom

1097 Budapest, Vágóhíd u. 15. · tel.: +36 (30) 496-4997

Архимандрит Атанасий

Atanaszj archimandrita

tel.: +36 (20) 291-5825

Българско училище за роден език

Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola

1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4210

Българска гвезична малцинствена

гетска градина

Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda

1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (20) 250-7339

Български културен, документационен

и информационен център

Bolgár Kulturális, Dokumentációs

és Információs Központ

1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4211

Издание на **БЪЛГАРСКОТО РЕПУБЛИКАНСКО САМОУПРАВЛЕНИЕ**

РЕДАКЦИЯ

Виолет Доци (*главен редактор*),

Кирил Наг, Йордан Тютюнков

– 1062 Будапеща, ул. Байза 44., 06 (1) 216 4210

ОТГОВОРЕН ИЗДАТЕЛ г-р Данчо Мусев

Издава се с подкрепата на Канцеларията на министър-председателя, Столичното българско самоуправление и на Българските самоуправления в I., VI., VIII., XIII., XVI. район на Будапеща, Уйпеш, Терезварош, и в Печ, Сегед, Халастелек, Дунахарасту, Дунакесу, Дебрецен и Сигет-сентмиклош.

A BOLGÁR ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZAT kiadványa

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

Dóczy Violetta (*főszerkesztő*), Nagy Kiril, Tütünkov Jordan

– 1062 Budapest, Bajza u. 44., 06 (1) 216 4210

FELELŐS KIADÓ dr. Muszev Dancso

Megjelenik a Miniszterelnökség, a Fővárosi Bolgár Önkormányzat és az I., VIII., XIII. kerületi, az Újpesti, a Terézvárosi, valamint a Pécsi, a Szegedi, a Halásztelki, a Dunaharaszti, a Dunakeszi, a Debreceni és a Szigetszentmiklósi Bolgár Önkormányzat támogatásával.

ISSN 14163098

NYOMDAI KIVITELEZÉSÉRT FELELŐS

FesztNet Kft.

DESIGN ÉS NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS

Ruszev Dimitar

A kulturális rendezvényeink és táboraink támogatója:

Изследователски институт

на българите в Унгария

Bolgár Kutatóintézet

1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4211

Унгаро-Българска Стопанска Камара

Magyar-Bolgár Gazdasági Kamara

1092 Bp., Ráday u. 33/a. · +36(30)655-9589

www.hbcc.eu

Ресторант Царевец

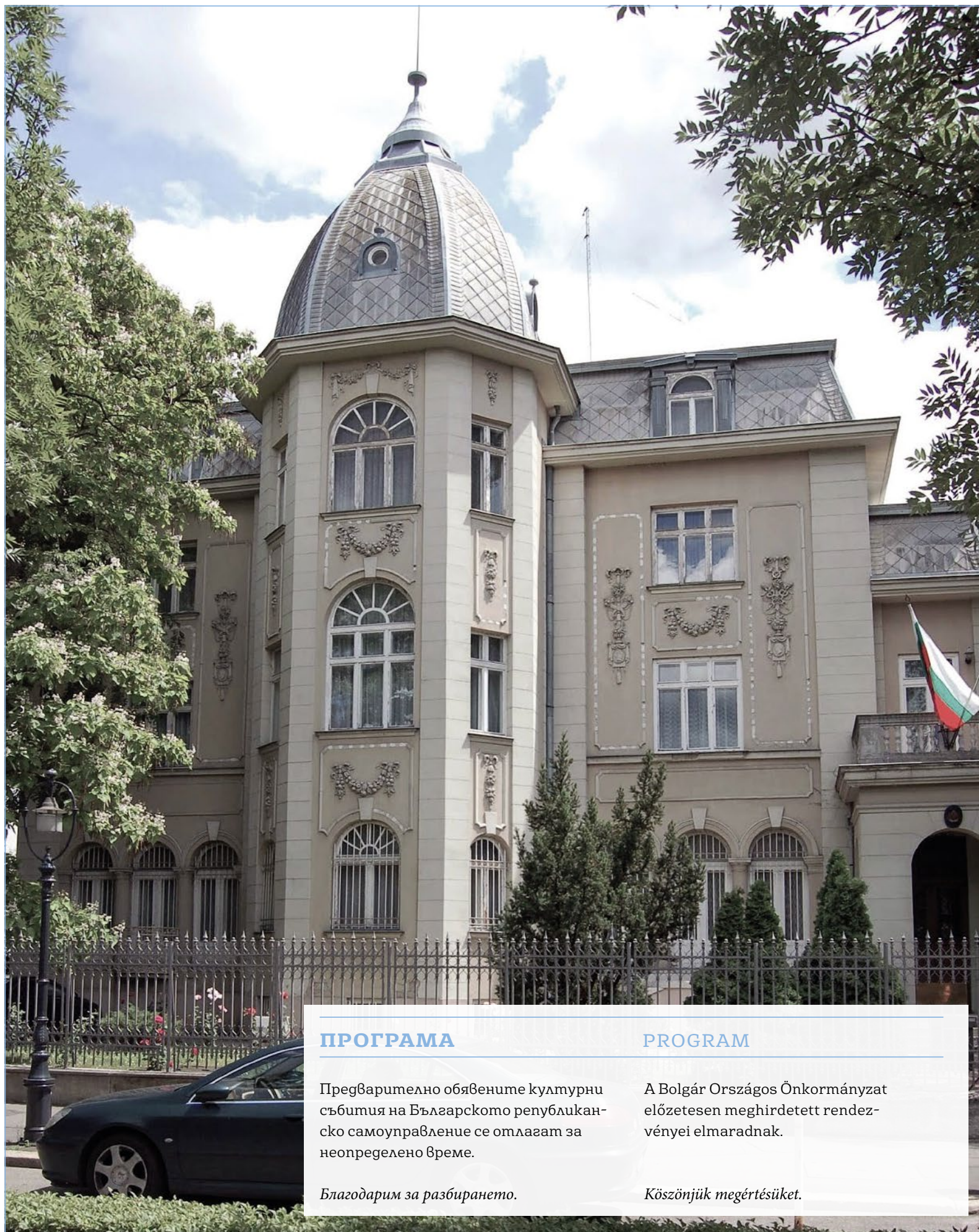
Carevec Étterem

1097 Budapest, Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (20) 417-8576

Хотел Пула · Hotel Rila

1097 Budapest, Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (1) 32-32-991

ПРОГРАМА

Прегварително обявените културни събития на Българското републиканско самоуправление се отлагат за неопределено време.

Благодарим за разбирането.

PROGRAM

A Bolgár Országos Önkormányzat előzetesen meghirdetett rendezvényei elmaradnak.

Köszönjük megértésüket.